

סדרת

מאמרי הזרבי

חב"ד
כל חלב לכל אחד
צעירי
אגודת
חב"ד

הכנה ליום ההילולא ג' תמוז - שלושים שנה

פרשת נשא:

מאמר "נשא את ראש" תשכ"ה

בס"ד. ש"פ נשא, י"ב סיון, ה'תשכ"ה

(הנחה בלתי מוגה)

נשא את ראש בני גרשון גם הם וגו'.¹ ומדייק רבינו הזקן בלקוטי תורה,² יש להבין למה נאמר בבני גרשון גם הם. ונקודת הביאור בזה,³ שהענין דנשא את ראש הוא להעלות את בחי' הראש לבחי' הרצון (שלמעלה מן השכל) וכתר. ועיקר העלאה זו זהו ע"י עסק התורה, שהיא בחי' רצון העליון. ובפרטיות יותר, יש מעלה בתורה גם לגבי מצוות, שהמצוות (שגם הם רצון העליון) הם בבחי' מקיף בלבד, ואינו מאיר הגילוי בבחי' אור פנימי ממש, אבל התורה היא בבחי' אור פנימי ממש, ושרשה ג"כ מפנימיות הכתר כו'. ולכן גבי בני קהת שהיו טוענין את הארון שבו הלוחות, נאמר נשא את ראש. אך גם בני גרשון, כיון שנשאו את היריעות, בחי' המקיף, דוגמת ההמשכה שע"י המצוות, לכן נאמר בהם נשא את ראש, שזהו ההעלאה לבחי' כתר, ומ"מ נאמר בני גרשון גם הם, לפי שאצלם הרי זה בבחי' מקיף עדיין, ואילו עיקר ענין נשיאת ראש נאמר בבני קהת שנשאו את הלוחות, שמאיר בבחי' פנימיות. ועוד זאת, שבני גרשון מעלים את המדות לבחי' מדות שלמעלה מהשכל (בחי' ז"ת דאריך אנפין), אבל בני קהת מעלים את בחי' החכמה לבחי' החכמה שבכתר. אבל עבודת בני מררי היא בבחי' יראה הנמשכת מן הראש והמוחין, לכן לא נאמר בהם נשיאת ראש. ומוסיף לבאר,⁴ שהענין דנשיאת ראש מורה על העבודה בבחי' הילוך בלי גבול (והו"ע העבודה דבכל מאדך⁵), כמ"ש ונתתי לך מהלכים בין העומדים, דפי' מהלכים הוא ב' מיני הילוך, הא' ע"י רעו"ד מלמטה למעלה, וזהו ענין בני גרשון, והב' ע"י תורה ומצוות מלמעלה למטה,⁶ וזהו ע"י בני קהת, ולכן נאמר בשניהם נשיאת ראש. ובחי' מהלכים צריך להיות בין העומדים, בחי' עצי שטים עומדים דבני מררי (שעבודתם היתה משא הקרשים שנעשו מעצי שטים עומדים⁸, והו"ע העבודה דבכל נפשך שהיא בבחי' עמידה⁹), ולכן לא נאמר בהם נשיאת ראש.

(1) פרשתנו ד, כב.

(2) ריש פרשתנו (כ, א).

(3) שם כא, ב.

(4) שם כה, ב.

(5) שם כג, סע"ד.

(6) זכרי' ג, ז.

(7) ראה תו"א וישב ל, סע"א ואילך. סה"מ

אעת"ר ע' סט ואילך.

(8) תרומה כו, טו. ויקהל לו, כ.

ב) אך צריך להבין⁹, הרי ידוע¹⁰ שכל ענין נסיעת בני"י עם המשכן וכליו במדבר (החל מיצי"מ עד בואם אל ירדן ירחו, שאז נכנסו לארץ טובה ורחבה) ה' כדי לפעול אצל בני"י ענין ההילוך, ואיך אפשר לומר שאצל בני מררי לא היתה העבודה דבחי' הילוך. והיינו, דעם היות שעבודת בני מררי היתה משא קרשי המשכן שמצד עצמם הם עצי שטים עומדים, מ"מ, ה' צריך להיות אצלם ענין ההילוך (בלי גבול) מצד ענין הנסיעה שהי' בכל חלקי המשכן (שעל ידו נעשה הענין דושכנתי בתוכם¹¹), כולל גם קרשי המשכן, שעל ידם הוא עיקר קיום המשכן. ועכצ"ל, שגם אצל בני מררי הי' כללות ענין ההילוך בל"ג (נשא את ראש¹²), אלא כיון שעבודתם בנשיאת קרשי המשכן היתה רק ע"י עגלות (דלא כבני גרשון שאצלם היתה גם עבודת משא¹³), הנה גם ענין ההילוך קשור עם בחי' עגלות, שרומז על נפש הבהמית.

ג) ויובן בהקדים ביאור ענין העבודה דהילוך בלי גבול, שנעשה ע"י הירידה למטה דוקא¹⁴, שיש בזה ג' ענינים¹⁵. ענין הא', עצם ההילוך בלי גבול, שהו"ע האהבה לה' דנפש הבהמית (לאחר בירורה), דכיון ששרש נפש הבהמית הוא מעולם התהו (למעלה מהשרש של נפש האלקית), לכן הנה דוקא בה ישנו הענין דרב תבואות בכח שור¹⁶, שהו"ע האהבה בלי גבול. וענין הב', שכוונת ההילוך בלי גבול היא כדי שיהי' אחריו נרוצה¹⁷, לשון רבים, שגם נפש האלקית (שמבחי' התיקון) תהי' בתנועה של בלי גבול. וענין הג', שלאחרי שנעשה ההילוך בלי גבול כנפש האלקית (אחריו נרוצה), אזי מתעלית נפש האלקית לאמיתת שרשה ומקורה כפי ששייך לה לבדה, שזהו"ע הביאני (לשון יחיד) המלך חדריו¹⁷.

ד) ועפ"ז יש לבאר החילוק בין בני קהת, בני גרשון ובני מררי, שאצל בני מררי, שהמשא שלהם הי' ע"ג העגלות, הי' ענין ההילוך בלי גבול רק כנפש הבהמית (בחי' עגלות), ולא נפעל ההילוך בהם גופא, כנפש האלקית. ואילו אצל בני גרשון נעשה גם הענין דאחריו נרוצה,

13 נתבאר בארוכה בשיחות שלפני המאמר (לקו"ש שם ע' 49 ואילך).

14 ראה סה"מ אעת"ר שם.

15 בכל הבא לקמן — ראה בפרטיות ספר הערכים-חב"ד ח"א ע' אהבת ה' — ההוספה שבה ע"י נה"ב. וש"נ.

16 לשון הכתוב — משלי יד, ד.

17 לשון הכתוב — שה"ש א, ד.

9 כהבא לקמן — ראה לקו"ש ח"ח ע' 53 ואילך (ממאמר זה).

10 ראה לקו"מ מסעי פח, ריש ע"ד. פט, ב. ושם צו, א — שהוא בחי' הליכה. וראה המשך המאמר בלקו"מ כאן.

11 תרומה כה, ח.

12 להעיר מש"ך עה"ת פרשתנו ד, כט.

אלשיך ריש פרשתנו ד"ה עוד אפשר.

היינו, שההילוך בלי גבול הי' הן בנפש הבהמית (משא בעגלות) והן בנפש האלקית (עבודת משא). ואצל בני קהת הי' גם הענין היותר נעלה דהביאני המלך חדריו, שזהו ההילוך בלי גבול שמצד השורש האמיתי של נפש האלקית שאינו שייך כלל לנפש הבהמית (עגלות), ולכן הי' עיקר משאם הארון, ענין התורה, כיון שהענין דהביאני המלך חדריו נפעל במתן תורה בחג השבועות.¹⁸

ה) **ויש** להוסיף בזה, שכללות ענין ההילוך בל"ג שנעשה ע"י הירידה, למטה בעבודה דבירור נה"ב דוקא, הו"ע שיתגלה לעתיד לבוא, שאז תתגלה מעלת הגוף על הנשמה, עד שהנשמה תהי' ניזונית מן הגוף¹⁹, ועכשיו הרי זה רק בכח ובהעלם, אבל זהו העלם שישנו במציאות וקרוב אל המציאות (ולא כמו ההעלם דאש שבצור החלמיש, שכדי לגלותו יש צורך בהכאה מתוך יגיעה דוקא)²⁰, ככל הענינים דלעתיד לבוא שהם באופן דאחכה לו בכל יום שיבוא²¹, וכאשר ישראל עושים תשובה, מיד הן נגאלין²², והרי ענין התשובה הוא בשעתא חדא וברגע חדא²³.

שליחת הרבי לעיר עכו והמחזה, ארץ הקודש

נלקחה לבית עולמה
ערב שבת קודש כ"ה ניסן התשפ"ד
תרומת בנה יבדל לחיים טובים
הרה"ת מנחם מענדל שי' אירכמן

- (18) ראה רד"ה משכני (הא') תש"א. ובכ"מ.
 (19) ראה ד"ה אלה תולדות נח תרל"ז
 פיי"ח-יט. המשך וככה תרל"ז פצ"א-ב. סה"מ
 תרח"ץ ע' ריט.
 (20) ראה סה"מ תר"ץ ע' שס ואילך. המשך
 תרס"ו ע' קז ואילך.
 (21) נוסח "אני מאמין" — ע"פ עיקר הי"ב
 מי"ג העיקרים (פיה"מ להרמב"ם סנהדרין
 הקדמה לפרק חלק).
 (22) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"ד ה"ה.
 (23) זח"א קכט, א.

מאמר חסידות מנוקד ומפוסק, מחולק לפרקים בשילוב כותרות וסיכומים

לא להפסיק ללכת

מאמר מאמר "נשא את ראש" תשכ"ה

שלוש משפחות שבט לוי התחלקו ביניהן באחריות על נשיאת המשכן וחלקיו במהלך המסע במדבר. על פי חסידות, לכל אחד משלושת התפקידים יש משמעות בעבודת השם של כל אחד מאתנו.

א. נשיאת ראש

בסוף הפרשה הקודמת ובפרשת השבוע, התורה מדברת על חלוקת האחריות בין שלוש משפחות שבט לוי בנשיאת המשכן וחלקיו במהלך הנדודים במסע במדבר¹ בני קהת היו אחראים על נשיאת כלי הקודש ובהם ארון הברית – והם נשאו אותם על כתפיהם; בני גרשון היו אחראים על נשיאת היריעות – והם נשאו אותן גם על הכתפיים וגם בעגלות; ובני מררי היו אחראים על נשיאת קרשי המשכן – והם נשאו אותם בעזרת עגלות.

בפסוקים אלה חוזר על עצמו הביטוי "נשיאת ראש", אך לא בצורה שווה: על בני קהת נאמר "נשאו את ראש", על בני גרשון נאמר "נשא את ראש" אך בתוספת ההסתייגת "גם הם", ועל בני מררי לא נאמר כלל הביטוי.

בחסידות מוסברים הדברים כך: **נשיאת ראש** היא העבודה הרוחנית של העלאת השכל אל הרצון, והיא הייתה עבודתם של שתי המשפחות: הצורה המושלמת היא העלאה על ידי לימוד התורה, שאז ההעלאה היא פנימית וגלויה (בני קהת, ארון הקודש); הצורה השנייה היא העלאה על ידי קיום המצוות, שהיא העלאה מקיפית ומופשטת יותר (בני גרשון, היריעות). וישנה גם העבודה שמצד היראה, שבה אין כלל העלאה (בני מררי).

למה נאמר על בני גרשון לשאת את ראשם "גם הם"?

"נשאו את ראש בני גרשון גם הם".

ומדוע בני גרשון בלבד בלקוטי תורה²: יש להבין למה נאמר בבני גרשון "גם הם"?

נשיאת ראש – העלאה אל בחינת הרצון

ונקודת הבאור בזה³, שהענין ד'נשא את ראש' הוא להעלות את בחינת הראש לבחינת הרצון שלמעלה מן השכל.

קהת - העלאה פנימית (תורה); גרשון - העלאה במקיף (מצוות); מררי - יראה

ועקר העלאתו זו זהו על ידי עסק התורה, שהיא בחינת רצון העליון.

ובפרטיות יותר, יש מעלה בתורה גם לגבי מצוות: שהמצוות הם בבחינת מקיף בלבד, ואינו מאיר הגלוי בבחינת אור פנימי ממש. אבל התורה היא בבחינת אור פנימי ממש, ושרשה גם כן מפנימיות הכתר.

1. פרשתנו ד, כב.

2. ריש פרשתנו (כ, א).

3. שם כא, ב.

ולכן גבני בני קהת, שהיו טוענים את הארון שבו הלווחות, נאמר "נשא את ראש". אך גם בני גרשון, כיון שנישאו את היריעות, בְּחִינַת הַמְּקִיף, דְּגִמַּת הַהִמְשָׁכָה שֶׁעַל יְדֵי הַמְצֻוֹת - לְכַן נֶאֱמַר בָּהֶם "נִשָּׂא אֶת רֹאשׁ", שֶׁזֶהוּ הַהֶעֱלָאָה לְבַחֲיַת כְּתָר. ומכל מקום נאמר בני גרשון גם הם - לְפִי שֶׁאֲצֵלֶם הָרִי זֶה בְּבַחֲיַת מְקִיף עֲדִין, וְאֵלוּ עָקַר עֲנִין נְשִׂיאת ראש נאמר בבני קהת שנישאו את הלווחות, שְׁמַאִיר בְּבַחֲיַת פְּנִימִיּוֹת. אָבֵל עֲבוּדַת בְּנֵי מְרָרִי הִיא בְּבַחֲיַת יְרָאָה, הַנִּמְשָׁכֶת מִן הָרֹאשׁ וְהַמּוֹחִין, לְכַךָּ לֹא נֶאֱמַר בָּהֶם נְשִׂיאת ראש.

ב. מהלכים בין העומדים

בחסידות מוסבר יסוד נוסף שמכיל הביטוי "נשיאת ראש": עבודת השם בצורה של 'הליכה בלי גבול'. כלומר, כאשר האדם יוצא מעצמו ופורץ את מגבלותיו ומגיע לקרבת השם בצורה לא מדורגת ובלתי פרופורציונלית למצבו.

ומהבחינה הזו, כך יש לראות את עבודת הקודש של שלוש משפחות שבט לוי: בני קהת - 'הליכה' על ידי לימוד התורה וקיום המצוות; בני גרשון - 'הליכה' על ידי התעוררות רצון הלב להתקרב אל השם; בני מררי - 'הליכה' שקשורה לעבודה עם הנפש הבהמית.

קהת וגרשון - מהלכים; מררי - עומדים

ומוסיף לבאר⁴, שֶׁהֶעֱנִין דְּנְשִׂיאת ראש מורה על הַעֲבוּדָה בְּבַחֲיַת הַלּוּף בְּלִי גְבוּל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב⁵ "וְנִתְּתִי לְךָ מֵהֶלְכִים בֵּין הָעֹמְדִים".

דְּפִרוּשׁ מֵהֶלְכִים הוּא שְׁנֵי מִיְנֵי הַלּוּף: הָרֹאשׁוֹן עַל יְדֵי רְעוּתָא דְּלִבָּא [= רְצוֹן הַלֵּב], וְזֶהוּ עֲנִין בְּנֵי גְרִשׁוֹן. וְהַשְּׁנִי עַל יְדֵי תוֹרָה וּמְצֻוֹת, וְזֶהוּ עַל יְדֵי בְּנֵי קֵהַת. וְלָכֵן נֶאֱמַר בְּשִׁנְיָהֶם נְשִׂיאת ראש. וּבַחֲיַת מֵהֶלְכִים צְרִיף לְהִיּוֹת בֵּין הָעֹמְדִים, בְּחִינַת עֲצִי שְׁטִים עֹמְדִים דְּבְנֵי מְרָרִי, שֶׁעֲבוּדָתָם הִיִּיתָה מִשָּׂא הַקְּרָשִׁים, שֶׁנֶּעֱשׂוּ מֵעֲצֵי שְׁטִים עֹמְדִים⁶. וְלָכֵן לֹא נֶאֱמַר בָּהֶם נְשִׂיאת ראש.

גם אצל בני מררי - עבודת השם בהילוך בלי גבול

אך צריף להבין:

הָרִי יְדוּעֵי⁷ שֶׁכָּל עֲנִין נְסִיעַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִם הַמִּשְׁכָּן וְכִלְיוֹ בַּמִּדְבָּר, הַחֵל מִיְצִיאת מִצְרַיִם עַד בּוֹאֵם אֶל יְרֵדוֹ וְרָחוּ, שָׂאז נִכְנְסוּ לְאָרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה - הָיָה כְּדֵי לְפַעַל אֲצֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲנִין הַהַלּוּף. וְאִיךָ אֶפְשֶׁר לוֹמַר שֶׁאֲצֵל בְּנֵי מְרָרִי לֹא הִיָּתָה הַעֲבוּדָה דְּבַחֲיַת הַלּוּף?

וְהִינוּ, דְּעַם הַיּוֹת שֶׁעֲבוּדַת בְּנֵי מְרָרִי הִיָּתָה מִשָּׂא קְרָשֵׁי הַמִּשְׁכָּן, שֶׁמִּצַּד עֲצָמָם הֵם עֲצֵי שְׁטִים עֹמְדִים, מְכַל מְקוֹם, הָיָה צְרִיף לְהִיּוֹת אֲצֵלָם עֲנִין הַהַלּוּף בְּלִי גְבוּל, מִצַּד עֲנִין הַנְּסִיעָה שֶׁהָיָה בְּכָל חֲלָקֵי הַמִּשְׁכָּן, כּוֹלֵל גַּם קְרָשֵׁי הַמִּשְׁכָּן, שֶׁעַל יָדָם הוּא עָקַר קִיּוֹם הַמִּשְׁכָּן - אֲלָא כִּיּוֹן שֶׁעֲבוּדָתָם בְּנְשִׂיאת קְרָשֵׁי הַמִּשְׁכָּן הִיָּתָה רַק עַל יְדֵי עֲגֻלוֹת (דְּלֹא כְּבִנֵי גְרִשׁוֹן, שֶׁאֲצֵלָם הִיָּתָה גַּם עֲבוּדַת מִשָּׂא⁸), הִנֵּה גַם עֲנִין הַהַלּוּף קָשׁוּר עִם בַּחֲיַת עֲגֻלוֹת, שְׁרוּמֵז עַל נֶפֶשׁ הַבְּהִמִית.

4. שם כה, ב.

5. זכר' ג, ז.

6. תרומה כו, טו. ויקהל לו, כ.

7. בהבא לקמן - ראה לקו"ש ח"י"ח ע' 53 ואילך (ממאמר זה).

8. ראה לקו"ת מסעי פח, ריש ע"ד, פט, ב. ושם צו, א - שהוא בחי הליכה. וראה המשך המאמר בלקו"ת כאן.

9. נתבאר בארוכה בשיחות שלפני המאמר (לקו"ש שם ע' 49 ואילך).

ג. הילוך בלי גבול

דווקא על ידי ירידתה של הנפש האלוקית לעולם הזה ולחיים בתוף גוף עם נפש בהמית, אפשר להגיע לעבודת השם באופן של 'הליכה', וזאת בשלושה שלבים שמקבילים לתפקידיהם של שלוש משפחות שבט לוי:

השלב הראשון הוא עצם ההליכה. האדם מצד טבעו מאופק ומוגבל. לנפש הבהמית יש כוחות פראיים חזקים, ולכן רק כאשר רותמים אותה לעבודת השם – העבודה נעשית בכוחות גדולים. וללא הגבלה (מררי, עגלות).

השלב השני הוא רתימת הנפש האלוקית ל'הליכה' בלי גבול. הנפש האלוקית מצד טבעה שייכת לעולמות סדורים ומדודים יותר, ורק בעזרת הנפש הבהמית אפשר להעיר גם אותה וליצור בה משיכה חזקה לקדוש ברוך הוא בצורת 'הליכה' (גרשון – עבודה גם בעזרת עגלות).

השלב השלישי הוא העלאת הנפש האלוקית לשורשה. לאחר שהנפש האלוקית מצטרפת ל'הליכה' של הנפש הבהמית, היא מתעלה אל המקור הגבוה שלה – ששם אין כלל מקום והתייחסות לנפש הבהמית (קהת, בכתף בלבד).

שלושה שלבים ב"הילוך" בעבודת השם: אהבת השם בנפש הבהמית, משיכה לאלוקות גם בנפש האלוקית, התעלות הנפש האלוקית לשורשה

ויובן בהקדים באור ענין העבודה דהלוך בלי גבול, שנעשה על ידי הירידה למטה דנקא¹⁰ - שיש בזה שלושה ענינים¹¹.

ענין הראשון: עצם ההלוך בלי גבול. שהוא ענין האהבה להשם דנפש הבהמית לאחר ברוחה. דכין ששרש נפש הבהמית הוא מעולם התהו, לכן הנה דנקא ביה ישנו הענין ד"רב תבואות בכוח שור"¹², שהוא ענין האהבה בלי גבול.

וענין השני: שכונת ההלוך בלי גבול היא כדי שיהיה "אחריך נרוצה"¹³, לשון רבים. שגם נפש האלוקית, שמבחינת התקון, תהיה בתנועה של בלי גבול.

וענין השלישי: שלאחרי שנעשה ההלוך בלי גבול בנפש האלוקית, אזי מתעלית נפש האלוקית לאמתת שרשה ומקורה כפי ששייך לה לבדה. שזהו ענין הביאני (לשון יחיד) המלך חדריו.

מררי – רק בנפש הבהמית; גרשון – בלי גבול גם בנפש האלוקית; קהת – שורש הנפש האלוקית

ועל פי זה יש לבאר החלוק בין בני קהת, בני גרשון ובני מררי: שאצל בני מררי, שהמשא שלהם היה על גבי העגלות, היה ענין ההלוך בלי גבול רק בנפש הבהמית, בחינת עגלות, ולא נפעל ההלוך בהם גופא, בנפש האלוקית.

ואלו אצל בני גרשון נעשה גם הענין דאחריך נרוצה. היינו, שיהלוך בלי גבול היה הן בנפש הבהמית, משא בעגלות, והן בנפש האלוקית, עבודת משא.

ואצל בני קהת היה גם הענין היותר נעלה דהביאני המלך חדריו, שזהו ההלוך בלי גבול שמצד השרש האמתי של נפש האלוקית שאינו שייך כלל לנפש הבהמית. ולכן היה עקר משאם הארון, ענין התורה, כיון שהענין דהביאני המלך חדריו נפעל במתן תורה בחד השבועות¹⁴.

10. ראה סה"מ אעת"ר שם.

11. בכל הבא לקמן – ראה בפרטיות ספר הערכים-חב"ד ח"א ע' אהבת ה' – והוספה שבה עי' נה"ב. וש"נ.

12. לשון הכתוב – משלי יד, ד.

13. לשון הכתוב – שה"ש א, ד.

14. ראה רד"ה משכני (הא') תש"א. ובכ"מ.

"השואל"
במה היא
ההתקשרות?..
כשהוא לומד
המאמרי
חסידות שלי"

(היום יום כ"ד סיון)

חסיד,
הצטרף ללימוד המאמר השבועי
לקראת יום ההילולא

יום ההילולא - ג' תמוז

שלושים שנה

שלישי | כ"ו סיון | היכל מגורה, תל אביב

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי
אגודת
חב"ד